

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๖๖

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยเสรี

ด้วยนายทะเบียนพรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ ว่าเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ นายทะเบียนพรคการเมือง (ผู้ร้อง) ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรคไทยเสรี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ ไว้ในทะเบียนพรคการเมือง เลขที่ ๕/๒๕๖๕ ต่อมาพรคไทยเสรีมีหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ส่งรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๖๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๖ ซึ่งแจ้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรคไทยเสรี เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรคไทยเสรี และขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารที่พรคไทยเสรีแจ้งต่อนายทะเบียนแล้วเห็นว่ายังไม่ครบถ้วนถูกต้อง และมีข้อสังเกตว่าลายมือชื่อตามบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปีพรคไทยเสรี เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๖ หลายรายมีลักษณะคล้ายกับลายมือของบุคคลเดียวกัน นายทะเบียนพรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ให้หัวหน้าพรคไทยเสรี จัดส่งคำชี้แจงและเอกสารเพิ่มเติม และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร ปัตตานี พิษณุโลก ศรีสะเกษ และพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นจังหวัดที่พรคไทยเสรี แจ้งรายชื่อว่าผู้เข้าร่วมประชุมมีภูมิลำเนาอยู่ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแทนนายทะเบียนพรคการเมือง ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖ พรคไทยเสรีได้ชี้แจงและส่งเอกสารเพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมของพรคไทยเสรีและจากการที่มีมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่าผู้ที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อที่พรคไทยเสรีแจ้งว่าเป็นผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรคครั้งดังกล่าว และส่งให้นายทะเบียนพรคการเมือง ในจำนวนนั้นมีจำนวน ๑๕ คน ไม่ทราบเรื่องการประชุม ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และไม่ได้ลงลายมือชื่อ และอีก ๑๐ คน ได้รับหนังสือเชิญประชุม เมื่อล่วงเหลือกำหนดเวลาประชุมไปแล้ว ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้ลงลายมือชื่อ

เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคไทยเสรีไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคไทยเสรี พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๖๔ ข้อ ๗๐ ข้อ ๗๒ ข้อ ๗๓ และข้อ ๑๐๔ จึงเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและการขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรค เป็นกิจการที่กำหนดให้พรรคการเมืองต้องดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค แต่พรรคไทยเสรีไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยเสรีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคไทยเสรีโดยนายนิตย์ สารสิทธิ์ หัวหน้าพรรค (ผู้ถูกร้อง) ชี้แจงว่าขอรับสารภาพทุกข้อกล่าวหา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยเสรีโดยเร็วตามที่นายทะเบียนเสนอ

พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติว่า พรรคไทยเสรีไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ตามที่ผู้ร้องกล่าวหากรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยเสรีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยเสรี แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุนพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ